

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken, Januárius 14-ik napján, 1814-dik esztendőben.

B é t s.

A' miképen a' Német Országi *Correspondens* nevezetű közönséges újság leveleknek 21-ik Decemberi darabjából rendkívül való örömmel olyassuk minnyájan hogy a' mi most *Freyburgban* Brisgóvia fő városában múlató, köz szeretetet érdemlő Felséges Urunk óhajtott egészségben van, és szüntelen abba foglalatoskodik szövetséges Fejedelem társaival együtt, hogy Európának állandó tsendeséget és hasznos békességet szerezhessen.

Eő Csász. Kir. Felségének oda való menetele után, minden hivatalbéli Előjárók, következképen az odavaló Vuiversitásnak Magistratusa is egynéhány személyből álló deputatiót küldöttek Eő Csász. Kir. Felsége tiszteletérc. A' Prorector a' vele volt Professorokkal együtt audientziára hotsáttatván, igen szép oratiót mondott Eő Felsége előtt, és mind a' Tanítókat mind a' Tanulókat Eő Felsége kegyelmességébe ajánlotta. — Azokról a' jótéteményekről is emlékezetet tett oratiójában, mellyekben a' Fels. Austriai uralkodó Fejedelmek azon fő Oskolát részessé tették.

Ezt a' beszédet kedves érzékenységgel halgatta Fels. Urunk, 's arra ekképen felelt: Az én Brisgoviai hív jobbágyimnak emlékezetek szívemben soha sem aludt el, reménylem, hogy új uralkodó Fejedelmekhez is hasonló hívséggel fognak visel-

tetni. Ennekutánna is azon mérték régulaszerént éljenek Kigyelmetek, plántalják a' német indulatot és a' haza szeretetet tanítványiknak szíveikben, mellyek, a' mint láttzik, benne egészen kialudni kezdettek. Különösen a' papsághoz így szólott Eő Felsége: *Imádkozzanak Kigyelmetek a' kegyelmes Egeknek fegyvereinknek további szerentséjéért is.*

~~~~~

Az ide való *Wanderer* (Vándorló) nevezetű újság leveleknek tudós írója, azokat az önkényen való ajándékokat, mellyeket Austriának jó hazafiúi szeretettel bíró felsőbb 's alsóbb rangú lakosi, a' jelen való háborúnak kezdetétől fogva a' múlt 1813-ik esztendő végezetéig, a' háború folytatására, pénzben 's egyéb matériálékban adtanak, híven előszámlálta. — Pénzben, nevezetesen aranyban adtak 503 darab aranyat; 5 krajtzárosokban 988 forintot; Váltó tzédulákban 290486 forintot, 45 kr; obligatiókban, avagy kötelező levelekben 3949 forintot. — Táplálásra való dolgokat, nevezetessen bort 3269 1/2 akót; bor etzetet 14 akót; pálinkát 356 3/4 akót; 165 mázsa lisztet; 667 3/4 mérő főzeléket. — Fel fegyverkeztetésre, és ispotályokra 6229 pár katonának való tzipóket; 1913 darab köponyeget, 4375 inget; 350 darab, 's 6944 ref pászót. Fegyverben 114 stutzot, 283 flintat

486 mázsa tépést; 25682 sebkötőt; 25 darab, és 196 réf vásznat; továbbá 1309 lepedőt, 475 darab takaródzót, 351 vánkost; 569 pokrétzot; 174 matrátzot, vagy szőrderekalyt, és 252 szalmazsákokot.

A' miképen a' hivatal szerint írott Protokollumból ki tetszik, az elmúlt 1813-ik esztendőben, ezen Csász. rezidentziában mind a' belső, mind a' külső városokban, mind pedig az ide való ispotályokban és betegházakban, 7345 férfi, 's 5626 asszony személyek, következésképen mind öszve 12971 emberek hóltak meg, és így 1486 emberrel kevesebben, mint az 1812-ik esztendőben. A' meghóltak közt 48-an 90 — 100; egy 102; kettő 104, és egy 105 esztendőket ért e' világon. A' meghóltak között 3020-an tüdőrothadásban, 's száraz betegségben; 784-en érzőinhideglelésben (febris nervosa); 513-an hasmenésben, 475-en szélütésben; 342-en tüdőgyulladásban; 268-an bélgyulladásban; 241-en veres himlőben; 118-an torokgyékban; 13-man hólyagos himlőben; szerentsétlenhalállal 92-en hóltak meg.

E' világra született gyermekeknek száma 12742-tőre ment, a' kik közt 6237 férfi, 's 5804 leány gyermekek voltak, és kereszteltettek meg, 641 halva született; következésképen, az elmúlt 1813-ik esztendőben többen születtek, mint 1812-ben. — Az öszve párosított személyeknek 1978 párra ment a' számok, és így 582 párnál kevesebbre, mint az 1812-ik esztendőben.

Nápoly Ország

A' Nápolyi közönséges újság levelek szerint, a' múlt esztendőben, a' Német Országi egyik verekedésben, az ellenséges verekedéstől meg támadtatván a' mostani Nápolyi Király *Joakim Napoleon*, olly szorultságba esett, hogy kevésbé múlt el, hogy egy ellenséges tiszt őtet lováról le nem

vágta, melly bizonyosan meg is történt volna, ha *Narciso* nevű lovászmestere eleibe nem ugratott, a' vágást el nem háritotta, 's urát a' veszedelemtől meg nem szabadította volna. Értésére esvén ez a' dolog Nápoly városának, a' nevezett lovászmestert polgári jussal, és egy szép házzal megajándékozta, nékie 5200 liréből álló penziót rendelt, 's annak emlékezetére egy medalliat, az az, emlékeztető pénzt veretett. (Lira költött pénz Olasz Országban, mint a' font sterling Angliában, és a' tartományoknak külömbsege szerint, hol többet, hol kevesebbet teszen. Florentziában 12 jó garast, a' mi pénzünk szerint 15 garast.)

A' Majlandi Kereskedőknek pennájokból folyt tudósítások, a' mint az Augspurgi újság leveleknek írója megjegyzi, azt tartják, hogy a' Nápolyi Kir. hadi seregek a' jelenvaló környűlállások közt nehezen fognak a' Frantziáknak a' Szövetséges armádák ellen segítségekre lenni. Ellenben ugyan ezen kereskedőknek leveleik meghatározott módon állatják, hogy e' folyó Januárus 15-ik napjára, a' hadakozó Hatalmasságok közt a' békesség megfog készülni. — Adja Isten, hogy az ő jövőmondások bétellyesedjen!!!

Német Birodalom.

A' 26-ik Decemberi Berliini újság levelek szerint, Párisban közönségessen azt hiszik, hogy a' Frantzia Császár és Császárné, a' Római Királlyal, és *VII Pius* Pápával Rómába fognak utazni, hogy Pápa Eő Szentsége ellőbbi méltóságába 's birodalmaiba vissza fog helyheztetődni; hogy *Napoleon* Császárnak második házassága megerősítettik; hogy a' Római Kir. Navarrai Királya felkenettetik; hogy a' Frantzia Országban számkivetésben lévő Spanyol Király és Királyné Spanyol Országba vissza vitetnek, és ellőbbi Kir. székekbe ismét be ültetnek.

Lengyel Generál *Rosnietzky*, a' Lipsiai tudósítások szerint, minekelőtte ezen várost elhagyta volna, a' Lipsiai véres ütközetben szerentsétlenül meg holt *Poniatowszky* hertzegnek, mint igen kedves hazafiának és barátjának emlékezetére egy szép oszlopkövet állíttatott fel, 's arra Lengyel nyelven illy felülírást tettzetett: — *Itten az Elster folyóviz örvényében végzetted hazájának javára szentelt ditsőséges életét hertzeg Poniatowszky József, a' Lengyel Armádának fő vezére, és Frantzia Feldmarsal, midőn a' Frantzia armádának hátrálását fedezte volna, három halálos lövéstől megsebesítettven, Octob. 19-ikén, 1813-ik eszt. életének 52-ik esztendejében. Ezt az alázatos és könnyeivel meg nedvesített emlékezet oszlopot szenteli hazafia a' Lengyel, és a' Fő vezérnek katonája Rosnietzky Sándor.*

Hollandia.

A' népnek békételessége már régtől fogva kezdette magát ebben a' tartományban mutogatni, és még akkor is, mikor számos Franzia nép volt köztünk, előre el lehetett látni, hogy ennek a' békételességnek tüze rövid idő múlva lángot vet. — A' felzendülésnek hallására, a' Frantzia Commendans Amsterdamban, az oda való fő polgármester általma alá vette magát, szerentséssen meg is menekedett az elke-seredett nép dühösségétől. Más részről annak is köszönheti életben való megmaradását, hogy a' maga hivatalját tsendessen 's mértékletesen folytatta, és a' néki adott hatalommal vissza nem élt. A' Frantzia Policia directort elevenen megégette volna a' nép, ha megfoghatta volna, annyira gyűlölte gyakorlott kegyetlenségéért; de ő megérezvén a' sáfrány illatot, jókor elillantott. — A' Frantziáknak onnan lett elfutasok után seregestől ment a' nép a' templomokba, annak meghalálására, hogy

a' könyörülő egek őket attól a' vérszopó nemzettől megszabadították.

Minden Hollandiai városokban nagyon buzognak az előjárók, hogy kedves hazájoknak védelmezésére egy jó armádát állíthassanak ki, és ezen eleve tett rendelkezésnek meghallására, Rotterdamban két nap alatt, 5000 ifjú ember öltözött fegyverbe, a' kiket igen nehezen lehetett attól megtartóztatni, hogy déli Hollandiának városára *Gronna*, a' hova sok Frantziák gyűltek vala, ne rohannyanak, — Amsterdamban olly nagy rémülésben estek a' Frantziák, hogy onnan való kifutasoknak alkalmatosságával, az oda való kintstárban 700000 forintot hagytak hátra. -- Minden buzgó és szabadságát szerető lakos, minden nem és karbeli külömbség nélkül, a' felállítandó armádának kikészítésére tehetségehezképet adakozik, — Admirál *Verhuel*, a' ki a' Texeli hajósereget kommandirozza, azt nem akarta a' próvisoria Kormányzéseknek által adni. Azok a' személyek, a' kik a' törvénytelen kormányzéknel hivatalokat viseltek, a' dolgoknak nem várt megváltozásakor nagy zűrzavarba 's rémülésbe estek, azok az igaz hazafiak pedig, a' kik bűnök zsóldjáról elfelejtkeztek, az elragattatásig merültek az örömbé, 's egyszersmind tántoríthatatlan hívségeként közönséges tisztelettel jutalmaztatnak meg. Abban a' szempillantásban, mellyben a' Hollandia felébredésének híre Londonba meg ment, minder Hollandiai hajós katonák önkéntarra ajánlották magokat, hogy azokat a' hadi seregeket, mellyek hazafiáknak segítségekre küldetnek, minden fizetés nélkül odavinni készek lesznek.

Hadi Történetek.

I. Olasz Országban.

A' déli Tyrolisi Izenet-vivó, vagy inkább hírmondó [*Der Bothe von Süd-*

Tyrol] nevezetű közönséges újság leveleknek 27-ik Decemberi darabjából ezeket olvassuk: Gróf *Bellegarde* Cs. Kir. Feldmarsalnak az Olasz Országi Ármádához való menetele, nem csak a' Velentzei határok mellett lévő hadi seregekben nagy serénységet, hanem a' már elfoglalt Velentzei tartománybeli lakosokban is rendkívül való örömet gerjesztett. Oda lett menetele után kevés idő alatt három hidat készítettett az Ets vizén, hogy annál hamarabb hozzá foghasson a' maga hadi foglalatosságaihoz.

Ez a' híres vezér Gróf *Bellegarde Henrik* Feldmarsal, a' Cs. K. Udv. Cancellaria Előülője, a' Mária - Trézia Vitézi Rendjének Kommendátora, a' Leopold Rendjének nagy Keresztese, Valóságos Titkos Tanácsos és Kamarásúr, a' Csász. K. Sz. Iovás Regementjének második tulajdonosa, a' Csász. Ármáda leg elmésebb, 's leg nagyobb talentomú Generálisai közzé tartozik, és nem csak nagy katona, hanem egyszersmind nagy politicus is, és ezen pallérozásra mind a' természetől nagy mértékben nyert tehetségei, mind az ő Európának nevezetesebb 's pallérozottabb országiban való útazása segítették őtet. — Egy régi Szardiniai nevezetes familiából származott, a' hadi mesterségre tartozó tudományokat ifjúságában tanulta és gyakorlotta, a' Szakszoniai ármádánál hadi szolgálatba állott, 1773-ik esztendőben, a' Prussziai 4-ik háborúban, mint Szakszóniai Oberster, és a' testőrző seregnek Kommendánsa, a' Gieszhübeli verekedésben veszedelmes sebet kapván, a' Szluini Regement Fő Strázsamestere Oreskovich által elfogattatott; de azon rabságból 1779-ik esztendőben kiváltatván Austriai hadi szolgálatba állott, és a' János Fő Hertzeg dragonyos Regementében Obersterré tétetett. — Mivel az 1788-ik esztendőbeli Török háborúban, September 9-ik napján, a' Zemplin mellett történt csatázásban 2 osztály sereget vezé-

relvén az ellenség ellen, magát dítseretesen viselte, 1792-ik esztendőben Generál-Majorságra emeltetett, és az 1793-ik esztendőbeli háborúban, az Austriai Belgiomban, nevezetessen *Mareche*, *Valenciennes*, és *Maubege* mellett esett verekedésekben magát meg különböztette. — 1795-ik esztendőben a' Wurmser vezérlése alatt vólt Austriai Ármádánál Generál-Kvartélymester hivatalt viselt, és hogy egyéb vitéz tetteit elhalgassuk, 1800-ik esztendőben Iovasság Generálissává tétetvén az Olasz Országi Ármáda az ő vezérlésére bízott, 1801-ik esztendőben a' Velentzei Statusoknak Genrál-Kommenzánsává választatott s. a. t.

A' Veronai 25-ik Decemberi tudósítások szerént, a' két ellenséges ármádák egymással által ellenben táboroznak, a' nélkül, hogy valamihez kezdenének (Így vólt a' dolog Báró *Hiller* Fegyver Tármaszternek az Olasz Országi Ármádától való elmenetelétől fogva). Ugy láttzik, hogy mind a' két rész azon segítő seregekre várakozik, mellyekről már szó vólt. A' mi seregeink annyiban szerentsésesebbek az ellenséges seregeknel, hogy a' kedvetlen teli idő mostohaságának eltávoztatására nézve a' külső vigyázatok bárkokban, az az, deszkából tsinált kunyhókban és sátorokban laknak. — Az az osztály sereg, melly Rovigo ellen marsirozott Legnagon alól (a' Maylandi Hertzegségben) erős posztba helyeztette magát, mellyben a' jelen való idő pontjában ágyúkkal marsirozni nem lehet. — Az Ármádának minden napi táplálására való adódzások, a' mi osztályunknak ekkorig nagy terhére vóltak; de, a' mint hallatik, a' felsőbb rendelések szerént, ennekutánna a' Mincio folyóvíz háta megett felállított magazinomokból fog az ármáda tartására tápláló eledel adattatni. —

Veronából még azt is írják, hogy a' Helvétziai Kantonokban történt dolgok nagy érzékenységet szereztek Olaszországban, és hogy a' Nápolyi Országai hadi seregek Ankonában megállapodván, semmi kedvet nem mutatnak a' szövetséges hadi seregek ellen való hadakozásra. — Az Innsbrucki (Oeniponti) újság leveleknek 5-ik Januáriusi darabja azt hirdeti, hogy *Veronát* az Austriai Cs. hadi seregek már elfoglalták, és hogy egy 10 ezer főből álló Nápolyi sereg azokhoz által ment, 's magát *Nugent* Generálissal öszve kaptsóltá volna. Ez ugyan nem lehetetlen dolog, mivel mindazáltal a' hivatal szerént való tudósításokban e' tárgyról még eddig semmit sem olvastunk, azt sem nem állíttjuk, sem nem tagadjuk.

2. A' Rajna bal partján.

A' Freyburgi hadi tudósítások szerént, Feldmarsal *Blücher* a' vezérlése alatt lévő egész armádával a' Rajna bal partjára által ment, mégpedig nem egyhanem több pontokon, maga *Claub* kis város mellett, melly ennekelötte a' Palatinatusi Vált. Fejedelemséghez tartozott, Generál *St. Prient Koblentz* mellett, egy nagy osztály sereg *Oppenheim* mellett, Orosz General-Lajtnant *Sacken* pedig *Manheim* mellett, és hogymind ezek a' corpusok *Alzey* mellett öszve kaptsóltattak. A' F. Mars. *Blücher* előjáró serege már *Landauig* Alsó Alsatziának erős városáig terjeszkedett ki, mellynek erősségében Fr. M. *Marmont* magát bevonta. *Sacken* az Oggerseimi sántzokat réa való rohanással elfoglalta, Langeron Orosz Generál pedig Moguntziát megvette. Illyen képen a' szövetséges armáda a' Rajna egész lineáját Bazeltől fogva Koblentzig elfoglalta, a' *Blücher* armádája, a' H. *Schwarzenberg* armádájával tökéletes egyességben van.

Alsatziában, nevezetessen Új Breisackba esett leg újabb hadi történetekről *O Breisackból* következőképen írnak Januarius 4-ik napján: — Több napoktól fogva, *úgymond*, megsajdítottuk, hogy a' szövetséges Fejedelmeknek hadi seregeik Felső Alsatzián le felé marsirozzanak, és sokszor apró fegyverből való lövéseket is hallottunk. Éjjelenként számos strázsa tüzeket is láttunk, mellyek minden éjjel közelebb közelebb jöttek hozzánk. — Jan. 3-ik napján reggel egy Frantzia lovas regiment, melly *Új-Breisackban*, és annak környékén feküdt, nagy mozdúlásbau volt, mellyből mingyárt azt húztuk ki; hogy az ütközetben legyen az ellenséggel valósággal volt is 11 és 12 óra közt. Azon lovas regiment 12 órakor a' Breisacki erősség előtt lévő síkra vontta magát vissza, ott lovait étette, és a' szövetséges seregeknek nem messze töllök vigyázaton állott strázsaitsendes szemekkel nézte, hanem délután 2 órakor azon regimentnek egy 300 emberből álló része, 2 ágyúval ismét a' maga Cantonirungjába, az az, fekvő helyére ment, a' többi pedig a' várba vontta magát.

A' következő napon, úgymint, Januarius 4-ik napján, reggel, a' szövetséges seregeknek *vedetjei*, az az, lovas strázsái egy fél óra messzeségre mentek azon erősséghez közelebb, és még sem nyughatatlankodtatta őket az ellenség; dél tájban mindazáltal, midőn a' tsuportosan járó strázsák a' Bázeli, Betforti és Kolmári kapukhoz közelítettek volna, tüzet adott reájok az ellenség, a' várban volt katona őrizet a' külső bástyákra fegyverben öltözve ki állott, kiváltképen arra az új sántzra, melly *Napoleon Canálissának* hívattatik. — Este felé egy gyalog és lovas katonákból álló nagy osztály sereg, néhány ágyúkkal a' Straszburgi kapuk eleibe ment ki, látván, hogy a' szövetséges seregek is muto-

gattyák magokat, és vígyázó csoportokat küldjenek a' Breisaki kertekig.

Ma, tudniillik Januárius 4-ikén, így ír a' tudósító *Sassenheimből*, sok ember jött ide, hogy a' nállok kvártélyozó szövetséges seregbéli katonaságnak eleséget vegyenek, a' kiknek tsendes magokviseletét és jószágát elegendőképen dítsérni nem tudják, 's meg vallyák önként, hogy a' szövetséges seregbéli katonák sokkal betűletesebben bánnak az Alsatziabeli lakosokkal, mint a' Frantziák, a' kiket kielégíteni nem lehet.

~~~~~

A' Gróf *Wittgenstein* vezérlése alatt lévő Orosz hadi seregeknek Rajna vizén lett általmenetelekről következő tudósítás adattatott ki a' Német Országí Correspondens újság leveleknek 3-ik Januáriusi darabjában: — E' folyó hólnap 2-ik napján, *úgymond*, viradta előtt két órakor *Söllingen* mellett (a' Bergi hertzezségben) egy hajókból készített hidon 2500 katonákat küldött a' Rajna bal partyára Gróf *Wittgenstein*, a' kiknek noha ellenek állottak a' Frantziák, mindazáltal azokat meg nem akadályoztathatták, sőt magok több embert vesztettek el, mint a' Rajnán által ment Orosz seregek. Ezen a' napon több Orosz katonaság is követte őket, kiknek számát 8000 emberre könnyen lehet tenni. Azt mondják, hogy már Hagenau városán túl (Alsatziában) nyargalódnak a' Kozákok — Ó *Breisack* mellett is 1200 Kozákok mentek által a' Rajnán.

3. Helvétziában.

A' Magy. Kurirnak a' múlt posta napon költ 3-ik darabjának 16-ik lapján azt írtuk, hogy Gèneva városát Austriai F. M.

Lajt. Gróf *Bubna*, a' múlt Decemb. 30-ik napján szerentséssen elfoglalta. — Erról a' hadi történetről ilyen hivatal szerént való tudósítás adattatott ki a' Bétsi Udv. újság leveleknek 10-dik Januáriusi darabjában: — Tegnap, *úgymond*, egy kurir érkezett ide Altkirchből, F. M. L. Gróf *Bubna* fő hadi szállásáról. Ennek a' Kurirnak Báró *Wimmer* lovas Kapitány a' neve, a' ki azt az örvéndetes hírt hozta ide magával, hogy Gèneva városa capitulalt, melly következő módon íratik le. Minnekutánna a' Csász. Kir. hadi seregek egy ágyúlövésnre közelítettek volna a' városhoz, 's azt réarchanással akarták volna megvenni, az oda való Előjárók fejer zászlót függesztettek ki annak kijelentésére, hogy ők mindnyájan készek legyenek azon városnak feladására, a' minthogy kevés órák múlva a' kapuk felnyittattak, a' győzedelmes seregek abba bémentek, a' várost elfoglalták és minden abba vivő útakra strázsákat állítottak ki. — December 29-ik napján 50 ártilleristák mentek azon városnak őrizetére, és Târinból olly tudósítást vett azon várnak Kommendansa, hogy egy néhány batalionok mennek segítségére, és Gen. *Fournier* olly parantsolatot vett Napoleon Császártól, hogy azon igen fontos posztot utolsó emberéig védelmezze. Mind ezek a' rendelések haszontalanok voltak, a' város Előjárói önként eleibe küldötték a' város kúlsait az Ausíriai népet kommandirozó Generalisnak, és mind ezt mind a' vezérlése alatt volt hadi népet szívesen fogadták. — Azután mind a' Gexi mind az St. Claudi utakra katonákat küldöt Gr. *Bubna*, hogy annál fogva bátorságossá tehesse a' *Jura*, *Simplon*, és a' *St. Bernhard* hegyeken való által menetelt Olasz Országba.

Jan. 8-ik napján adtak 100 Forint Conventziós pénzért 183 1/2 forintot Váltótrédulában

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 3.

A Magyar Kurir 4-dik darabjához.

Magyar Ország.

Gömör Vármegyéből, Decemb. 20-ik napján, 1813. — Lehetetlen azt a szörnyű kegyetlenséget el halgatnom, melly ezen mi Megyénk Várgede nevezetű helységében, e' folyó hónap 7-ik napján, éjfél előtt 10 és 11 óra közt, egy oda való földes Uron, Tekint. Kubinyi *Kubinyi József* volt Fő Szolgabíró, 's végtére a' Tek. Vármegye Assessorán végbe vltetődött. — Tudniillik tulajdon tséplői vezérlések alatt, 14 gonosz ember házára menvén, elsőben is a' szakáttsát ölték meg, azután a' nevezett Ur háló szobájába rontván, fejénn fejszével öt sebet ejtettek, melly miatt 32 óráig való szörnyű kínlódása után meg is holt.

Ezt a' szörnyű történetet szükségesnek ítélem környűlállásosan leírni. Az említett nap estéjén, a' következett napon innep nap esvén, tséplőihez kiment az eránt rendelést tenni, hogy a' szerűn maradt magot a' békövetkezett éjjel őriztesse, melly végre tséplői közzül két embert ki is rendell vala. Ezekhez, a' tséplőknek vallások szerént, egynéhány fegyveres legények menvén, őket halállal való fenyegetéssel arra kényszerítették, és bírták is, hogy velek együtt a' kastélyba menyenek 's zörgetvén annak ajtaján, azt kiáltozták, hogy a' tolvajok a' szemet el akarják lopni. Melylyet halván az Ur szakáttsa, gyertyát gyújtott, az ajtót kinyitotta, a' midőn három zshivány, azony tséplők útmutatása szerént a' házba bérohantak, 's leg elsőben is azt tudakozták, hol fekszik az Ur?

A' szakáts gonosz feltételeket észrevévén, egy üres szobába vezette őket, olly szándékkal, hogy abba bétsukja, 's lármát üssön, de maga szerentsétlenségére, mivel a' zshiványok a' szoba ürességét látván, réárohantak, 's fejszék élivel élete fonalát kétfelé vágta. — Ennek jajgatására az Ur maga is felébredvén ágyából fel ugrott, szobájából fegyver nélkül ki ment, és a' zshiványok közzül egyet mindjárt az ajtónál megragadván azt a' földhöz ütötte, kinek veszedelmét künn maradt társai észrevévén, bérohantak, és az Urnak az ábrázatyán bal felől, órra közepiinn, szájján és ajakán olly vágást tettek, hogy mindjárt megszűnt beszélni. Más vágást tettek a' fejénn, homlokán és szemén keresztül, harmadikat koponyáján, olly mélyen, hogy a' sebet vizsgáló seborvosok mondások szerént, tsak nem félig ment fejszéjek a' koponyájába, de több sebet is ejtettek azok a' gonosz emberek ezen a' természettől erőssen alkotott jó Ur testén.

Bars Vármegyében, Aranyos-Márothon lakó Gróf *Migazzy Kristóf* Ur Eő Nagysága a' múlt 1813 dik esztendőben, önként való jó szántából, a' Status szükségére 100 mérő tiszta búzát, 300 mérő gabonát, és 500 mérő zabot ajánlott és küldött a' R. Komáromi eleséges magazinumbá.

H í r a d á s.

Már kijött a' sajtó alól ezen tizimű munka:

*Amérikának haszonnal mulattató
Esmértetése.*

Ezen első Kötet ennyire lett elkészésének egyedül való oka az, hogy a' Censor Urak annak vizsgálásával szinte 8 1/2 hónapot töltöttek el, (ha egyéb dolgok nem lett volna, sokkal hamarabb végbe ment volna annak vizsgálása). — A' második az egész Amerika leírását befejező Rész, mellyhez egy mappa is járúl, ezt nem sok idő múlva követni fogja. Azok a' kútfők, melyekből ez a' munka merítettet, az előbeszédben megemlítettnek. — Az első darabnak, különvéve 2 forint az árra V. Cz. De némely barátim javaslására egyszersmind az Előfizetés idejét is még az 1814-ik esztendőnek Sz. György napjáig meghosszabbítom, úgy hogy ezen határnapig számot tarthatnak a' munkára. Találatni fog pedig

Bétsben a' Magy. Kurir elsőbb Írójánál,
Sopronyban Fő Tiszteletű Kis János Superintendens,

N. Győrben T. T. Sikos István Evang. Predikátor,

Pcsten Eggenberger Könyváros,

Kolosvárt T. T. Molnos Dávid Universitászbeli Professor Urhoz; avagy Tek. N. Vass Vármegyében *Csengerre* egyenesen magamhoz jó nyugtató levelek mellett a' leg első jelentésben meghatározott 3 for. 15 kr. V. Cz. küldendik, ezen árron mind a' két kötetre számot tarthatnak.

Ez a' munka az említett helyeken kívül találatni fog még:

Posonyban és Győrben Schwajger Könyváros,

Pápán T. T. Márton István Professor, és Horváth István Evang. Predikátor

Weszprémben T. T. Angyán János Reform, és Hima János Evang. Pred. *Szombathelyen* T. T. Róka Imre Professor, és Zsóldos István Könyvkötő Uraknál.

Az értelmes Olvasó az első Kötetnek megolvasásából alkalmasint kiveheti, miket várhasson a' 2-ik darabból is. — *Költ Csengen, Decemb. 22-ik napján, 1813-ik esztendőben.*

Horváth Zsigmond
a' Szerző.

I R Ó D E Á K.

Szüksége volna valakinek egy jó természetű, tanult, nem kevély, született Magyar Íródeákra, a' ki az anyanyelvét tökéletesen, a' Német nyelvet pedig jól érti, 's egyszersmind szorgalmatos, józan, es életre termett ember. Ha a' Gazdaságban valamennyire járatos, annál jobb. — A' kinek ezen állapotra kedve volna: jelentse magát, vagy személyesen, vagy levele által (franco) *Bétsben*, a' *Nemzeti-Gazda-Hivatalnál*, am *Salzgries*, No. 193.

T u d ó s í t á s:

Egy tsalhatatlan kereskedesbéli próbatételhez egy vagy több társak kerestetnek, míg az egész 15 vagy 20 ezer forintból álló töke pénz V. Cz. tökéletességre megyen. — Az interes négyszeresen felülhaladja a' közönséges interest, 's minden esztendőben számot fognak adni. — A' Posonyi Német újságok boltjában kell a' Frankón küldendő leveleket utasítani,

Költ Posonyban, Decemb. 3-ik napján, 1813.